

Es poden aplicar purins amb equips de ventall?

Les aplicacions de purins amb equips de ventall comporten problemes agronòmics, ambientals i socials. Principalment la manca d'uniformitat, les pèrdues de N amoniacal i les emissions de gasos contaminants a l'atmosfera, a part de les olors molestes. Recentment s'ha promogut normativa que regula l'ús dels equips de ventall. Sabeu si es poden utilitzar?

QUINS PROBLEMES OCASIONEN LES APLICACIONS EN VENTALL?

L'aplicació de purins amb el sistema de ventall (sovint més conegut com "vano"), comporta problemes de tipus agronòmic, ambiental i social.

- L'aplicació amb ventall provoca un repartiment del purí poc uniforme, de manera que apareixeran irregularitats en la nutrició del cultiu, amb franges de cultiu sobrefertilitzades al costat d'altres d'infertilitzades. ➤ **QÜESTIÓ AGRONÒMICA**
- D'altra banda, els purins contenen la major part del nitrogen (N) en forma amoniacal. Quan s'apliquen amb aquest sistema, les microgotes o aerosols que es creen afavoreixen que el N amoniacal es volatilitz (vegeu alguna explicació més d'aquest procés en [l'article](#) del Butlletí [núm. 16](#) de maig de 2017) i es perdi cap a l'atmosfera. Aquestes emissions provoquen:
  - la pèrdua de nutrients (principalment N) que el cultiu no rebrà i, per tant, requerirà d'una major aplicació d'altres fonts de N, amb el cost associat conseqüent. ➤ **QÜESTIÓ AGRONÒMICA**
  - que bona part d'aquest amoníac volatilitzat acabi dipositant-se altre cop sobre la superfície, de manera que arribarà a sòls i aigües on actuarà com un fertilitzant indesitjat i provocarà acidificació de sòls i aigües i eutrofització d'aigües (excessiu creixement d'algues, que malmet l'ecosistema aquàtic). ➤ **QÜESTIÓ AMBIENTAL**
  - que la part d'amoníac que roman a l'atmosfera actuï com a precursor en la formació de partícules fines atmosfèriques, que són contaminants. ➤ **QÜESTIÓ AMBIENTAL**
- Els purins també contenen altres substàncies volàtils que, quan s'apliquen amb equips de ventall, es volatilitzen i provoquen olors molestes per les persones. ➤ **QÜESTIÓ SOCIAL**
- Per últim, les microgotes o aerosols generats constitueixen un risc sanitari, ja que faciliten la disseminació de determinades malalties. ➤ **QÜESTIÓ SOCIAL**

Els aplicadors amb mànegues solucionen bona part dels problemes esmentats (Vegeu-ne més informació en un [article](#) en el Butlletí [núm. 23](#) del mes de gener de 2018)

ESTÀ PERMÈS APLICAR PURINS AMB CISTERNES QUE NO INCORPORIN CAP TIPUS D'APLICADOR?

Per limitar els problemes ambientals, la Unió Europea ha adoptat la Directiva 2016/2284, sobre reducció de les emissions de contaminants atmosfèrics.

Cal tenir en compte que el 70-80 % de les emissions d'amoniac a l'atmosfera procedeixen del sector agrari.

A nivell de l'Estat Espanyol, el Reial Decret 980/2017 va establir, en el marc de la condicionalitat dels ajuts de la PAC, la prohibició de les aplicacions de purins en ventall a partir de l'1 de gener de 2018. De tota manera, hi ha marge per altres administracions per a establir-hi excepcions justificades.

A Catalunya, s'ha considerat adient facilitar una adaptació gradual a aquest nou requisit de la condicionalitat.

Perquè es facilita una adaptació gradual?

- *La gran majoria de cisternes existents no disposen de sistemes de distribució alternatius (com els tubs penjants i els injectors).*
- *Aquest és el primer any d'aplicació d'aquestes obligacions.*

Les excepcions s'han establert amb l'Ordre que regula la DUN (Ordre ARP/9/2018), de manera que l'aplicació de purí amb sistemes de vano o ventall es pot realitzar:

- o fins a l'1 de novembre del 2018, per part d'empreses de serveis.
- o fins al 31 de desembre del 2018, per a la resta d'aplicacions.

Important: Atès que actualment aquesta prohibició és operativa exclusivament en l'àmbit de la condicionalitat dels ajuts, un incompliment d'aquest precepte té com a conseqüència una reducció de l'import dels ajuts a percebre durant el 2018.

Exemple:

- *Si en un control de condicionalitat es detecta que en una parcel·la s'hi han aplicat purins, amb equipament amb ventall, durant el novembre o desembre de 2018, per part d'una empresa de serveis, hi haurà una reducció de l'ajut per l'explotació responsable d'aquella parcel·la agrícola.*

D'altra banda, la Generalitat està treballant en un nou decret, sobre gestió de la fertilització i de les dejeccions ramaderes, que farà extensiva la prohibició del ventall a tot Catalunya, de manera que no hi estaran obligats només els perceptors d'ajuts de la PAC, sinó totes les explotacions. Aquesta prohibició es preveu que entri en vigor de forma progressiva (Vegeu-ne més informació en un [article](#) del Butlletí Extensius.cat [núm. 21](#), de novembre de 2017).

FRANCESC DOMINGO francesc.domingo@irta.cat IRTA Mas Badia
JOSEP MARIA VIRGILI jmvirgili@gencat.cat DARP
JOAN FAÑÉ joan.fane@irta.cat IRTA Mas Badia

IRTA